

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 600/2025-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľiek [REDACTED]

[REDACTED], zastúpených ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA SLIVKA & LEČKOVÁ, s.r.o., Turčianska 16, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 18C/226/2009, Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 19Co/52/2023 a postupu a uzneseníu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/133/2024 z 15. apríla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľiek a skutkový stav veci

1. Sťažovateľky sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. júla 2025 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 11 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, čl. 38 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom okresného súdu, krajského súdu, ako aj postupom a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 9Cdo/133/2024 z 15. apríla 2025. Zároveň ústavnému súdu navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, priznať každej sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 eur a zaviazat' najvyšší súd k úhrade ich trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v spore vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 18C/226/2009 sa žalobkyňa domáhala, aby súd zrušil podielové spoluvlastníctvo jej a sťažovateľiek ako žalovaných k viacerým nehnuteľnostiam (rodinnému domu s príslušenstvom i pozemku) špecifikovaným v žalobe a vyporiadal ho tak, že sporné nehnuteľnosti prikáže do jej

výlučného vlastníctva a zaviazuje ju vyplatiť sťažovateľkám náhradu za ich spoluvlastnícky podiel v sume 4 157,06 eur. Súbežne bolo na okresnom súde od roku 2016 vedené konanie sp. zn. 19C/71/2016 s identickými sporovými stranami, avšak v opačnom procesnom postavení, o zaplatenie 11 182 eur každej zo sťažovateľiek z dôvodu nadužívania ich podielov na sporných nehnuteľnostiach za obdobie od roku 2014 až do roku 2021, ktoré bolo skončené rozsudkom okresného súdu sp. zn. 19C/71/2016 z 20. marca 2023.

3. Okresný súd v rozsudku č. k. 18C/226/2009-1600 z 27. marca 2023 prvým výrokom zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu k sporným nehnuteľnostiam, druhým výrokom žalobkyňu zaviazal každej zo sťažovateľiek zaplatiť na vyrovnanie spoluvlastníckeho podielu sumu 13 041 eur, tretím výrokom vzájomnú žalobu sťažovateľiek zamietol a štvrtým výrokom rozhodol o priznaní nároku na náhradu trov konania žalobkyňi v rozsahu 100 %. Žalobkyňa bola majoritnou spoluvlastníčkou sporných nehnuteľností, vlastnila podiel k rodinnému domu vo veľkosti 8/10, každá zo sťažovateľiek vlastnila podiel vo veľkosti 1/10, výška spoluvlastníckeho podielu žalobkyne k pozemku predstavovala 3/5 a každej zo žalovaných 1/5. V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že primárne posudzoval možnosť reálnej del'by sporných nehnuteľností a aj na základe znaleckého dokazovania dospel k záveru, že reálne rozdelenie nehnuteľností nie je vhodné. Pri posúdení druhého spôsobu vyporiadania spoluvlastníctva dospel okresný súd k záveru, že po vyhodnotení veľkosti spoluvlastníckych podielov, ako aj účelného využitia sporných nehnuteľností dospel k záveru o ich prikázaní do výlučného vlastníctva žalobkyne, skúmajúc pritom aj hľadisko solventnosti. V ďalšom dokazovaní sa okresný súd zameril na preukázanie výšky primeranej náhrady za spoluvlastnícke podiely sporových strán, ktoré predložili viaceré znalecké posudky. Rozhodnutie o náhrade trov konania okresný súd odôvodnil § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), pričom prihliadol na spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva navrhovaný žalobkyňou, ako aj na postoj sťažovateľiek k jeho zrušeniu a neustále zmeny navrhovaného spôsobu vyporiadania z ich strany, ako aj nepreukázanie ich základného skutkového tvrdenia o deliteľnosti sporných nehnuteľností. Sťažovateľky podali proti rozsudku okresného súdu odvolanie.

4. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 19Co/52/2023 z 30. apríla 2024 potvrdil ako vecne správny rozsudok okresného súdu, stotožniac sa s jeho skutkovými i právnymi závermi. Na jeho zdôraznenie poukázal na závery kontrolného znaleckého posudku, na základe ktorého uzavrel, že reálna del'ba sporných nehnuteľností nie je možná. Krajský súd považoval za správny aj záver okresného súdu o prikázaní sporných nehnuteľností žalobkyňi, zohľadniac jej väčšinový podiel na sporných nehnuteľnostiach a účelnosť ich využitia. Následne poukázal na to, že na všeobecnej hodnote predmetných sporných nehnuteľností sa sporové strany zhodli, ďalej na správnosť dôvodov zamietnutia vzájomnej žaloby, pretože sťažovateľkami označená nebytová stavba nepredstavovala príslušenstvo sporných nehnuteľností a nebola predmetom tohto sporu, ako aj nespochybniteľnosť priznaných trov konania s prihliadnutím na aplikáciu zásady úspechu.

5. Sťažovateľky podali proti rozsudku krajského súdu dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako neprípustné, pretože nezistil naplnenie niektorého z dovolacích dôvodov.

II. Argumentácia sťažovateľiek

6. Sťažovateľky namietali, že k porušeniu nimi označených práv došlo tým, že:

a) Súdny zúčastnené na rozhodovaní tejto veci rozhodli na základe vecne a časovo zastaraného (exspirovaného) znaleckého posudku vypracovaného pre iný účel a pre iné konanie. Znalecký posudok absolútne nerešpektoval definíciu všeobecnej hodnoty nehnuteľností, resp. spôsob jej stanovenia ako trhovej ceny v čase rozhodovania súdu. Ten istý znalecký posudok bol v súbežnom konaní posúdený ako nesprávny, nepoužiteľný v dôsledku jeho nedostatkov. Na jeho vecnú nepoužiteľnosť v preskúvanom konaní sťažovateľky opakovane upozorňovali. S ohľadom na navrhovaný spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva bolo určenie všeobecnej hodnoty nehnuteľností v záujme žalobkyne, a nie sťažovateľiek, ktoré navrhovali reálnu deľbu nehnuteľností podľa spoluvlastníckych podielov. V preskúvanom konaní použitý znalecký posudok predložili sťažovateľky len z dôvodu hospodárnosti pri stanovení pomerných hodnôt jednotlivých častí stavby v návrhu reálnej deľby podľa variantu B pri návrhu v rámci mimosúdneho urovnania tohto sporu.

b) Znalecký posudok sťažovateľky nemohli predložiť, pretože v konaní nedošlo k ustáleniu rozsahu sporných nehnuteľností patriacich do podielového spoluvlastníctva prostredníctvom rozhodnutia o vzájomnej žalobe a v súlade s procesným postupom, ktorý bol okresným súdom prezentovaný na pojednávaní konanom 26. septembra 2022. Po zamietnutí vzájomnej žaloby 27. marca 2023 sťažovateľky okamžite vzniesli návrh na znalecké dokazovanie na stanovenie aktuálnej všeobecnej hodnoty sporných nehnuteľností, ktorý okresný súd nepripustil s odôvodnením, že bol podaný neskoro. Okresný súd ich zvoleným procesným postupom, tzn. aplikáciou sudcovskej koncentrácie konania dostal do neprípustnej časovej tiesne, v dôsledku ktorej im znemožnil použitie prostriedkov procesnej obrany a útoku v preskúvanom konaní. Sťažovateľky namietali aj okresným súdom v rozsudku použitý poukaz na ich údajné tvrdenie, že stanovenie aktuálnej ceny všeobecnej hodnoty nehnuteľností považujú za bezpredmetné, ktoré bolo vytrhnuté z kontextu podania z 30. januára 2023. V spomínanom podaní vysvetľovali, že stanovovať aktuálnu všeobecnú hodnotu pri reálnej deľbe podľa variantu B je bezpredmetné. O enormnom náraste cien nehnuteľností sťažovateľky okresný súd informovali už na pojednávaní 26. septembra 2022. Okresný súd tieto dôkazy (inzeráty) na pojednávaní 27. marca 2023 nevykonal s prihliadnutím na zásadu koncentrácie konania. Najvyšší súd navyše následne vo vzťahu k inzerátom uviedol, že nie sú z lokality, v ktorej sa nachádzajú sporné nehnuteľnosti, avšak tento jeho záver je v rozpore s ustálenou judikatúrou. V podaní z 24. marca 2023 sťažovateľky podrobne rozviedli úvahy o znaleckých posudkoch a cenách. V súvislosti s možnosťou použitia znaleckého posudku sťažovateľky poukázali na právne predpisy, ktoré za podmienku použitia znaleckého posudku ustanovujú konkrétnu šesťmesačnú, resp. deväťmesačnú lehotu plynúcu od jeho vyhotovenia. Z konania o vyporiadaní spoluvlastníctva by mal každý odísť s tým, s čím do neho vstúpil, akýkoľvek iný výsledok hrubo prekračuje hranicu elementárnej spravodlivosti.

c) Okresný súd nerozhodol o vyporiadaní spoluvlastníckeho práva sporových strán reálnou deľbou sporných nehnuteľností napriek tomu, že tento spôsob je prioritný zo zákona a sťažovateľky riadne doložili možnosť reálnej deľby aj potvrdenia kompetentných orgánov (katastra, stavebného úradu, projektantov a požiarnikov, znalcov). Okresný súd až bezprostredne pred vydaním svojho rozsudku oznámil, že nepripúšťa vzájomnú žalobu týkajúcu sa nimi označenej stavby (garáže), čím odňal sťažovateľkám možnosť predložiť nový geometrický plán nepočítajúci pri rozdelení sporných

nehnutelností s touto parcelou. Stavba žalobkyne postavená na pozemku v spoluvlastníctve sporových strán nemá vplyv na rozhodnutie v tejto veci s prihliadnutím na platnú zásadu „*superficies solo non cedit*“. Jej aplikáciou majú totiž sťažovateľky rovnaké ústavné právo vlastníť k svojmu spoluvlastníckemu podielu ako žalobkyňa. Sťažovateľky rozporovali argumenty súdu, na ktorých založil svoj záver o tom, že posudzovaná stavba predstavuje neoddeliteľné príslušenstvo k rodinnému domu, ktorý je súčasťou sporných nehnuteľností.

d) Súd zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci nezohľadnili judikatúru týkajúcu sa náhrady trov pri konaniach *iudicium duplex* a nevzali do úvahy ani šikanózne a obštrukčné správanie žalobkyne (napr. podanie žaloby bez priamej ponuky protistrane s návrhom na primeranú náhradu, dlhodobé nadužívanie podielov sťažovateľiek, snaha žalobkyne o predlžovanie sporu, zavedenie súdu predložením falošnej verejnej listiny, predkladanie tendenčných znaleckých posudkov, predkladanie odborných stanovísk neoprávnenými znalcami, viacnásobná zmena návrhov petitu, osočovanie sťažovateľiek a pod.) a pri rozhodovaní o povinnosti uhradiť náhradu trov konania následne účelovo aplikovali § 255 CSP. Vo svojich dôsledkoch uvedený procesný postup súdov zúčastnených na rozhodovaní v tejto veci spôsobil elementárnu nespravodlivosť.

e) Sťažovateľky predložili aj námietky týkajúce sa priznanej náhrady trov konania, zdôrazňujúc, že súd nesprávne posúdil aj úspech žalobkyne, ktorá v tomto spore nebola plne úspešná, keďže v podanej žalobe žiadala spolu obom sťažovateľkám vyplatiť sumu 8 314 eur, avšak sťažovateľkám bola prisúdená spolu suma 26 082 eur. Čistý úspech sťažovateľiek by potom mal byť 36,24 %. Z uvedeného vyplýva, že trovy konania by potom mala nahradiť žalobkyňa sťažovateľkám, a to vo výške 36,24 %. Ak by súd priznal náhradu podľa trhových hodnôt v čase rozhodnutia v roku 2023, tak by čistý úspech sťažovateľiek predstavoval úroveň 90 – 95 %. V súbežnom konaní okresný súd pri priznaní nároku trov konania vychádzal striktne len z podľa každou zo strán získanej finančnej hodnoty vyjadrenej v percentách. Okresný súd nevysvetlil, z akého dôvodu v tomto konaní pre rozhodnutie o jeho trovách nie je podstatná finančná hodnota úspechu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Sťažovateľky argumentujú, že k porušeniu nimi označených práv došlo v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdov zúčastnených na rozhodovaní v tejto veci, ktoré aplikovali či odobrili aplikáciu sudcovskej koncentrácie konania, v dôsledku čoho boli nimi navrhované a predložené dôkazy zamietnuté ako oneskorene podané. V preskúvanom konaní súdy arbitrárne posúdili aj aplikáciu § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože nesprávne posúdili možnosť reálnej delby sporných nehnuteľností a následne pri priznaní trov konania nepostupovali v súlade so zásadou *iudicium duplex*, ale podľa § 255 CSP, tzn. zásady úspechu. Uznesenie najvyššieho súdu je arbitrárne a nedostatočne odôvodnené.

III.1. K porušeniu označených práv postupom okresného súdu a postupom krajského súdu v preskúvanom konaní:

8. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľky v preskúvanom konaní využili proti rozsudku okresného súdu riadny opravný prostriedok (odvolanie) a proti rozsudku mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie), pričom ani netvrdia, že by niektorú námietku proti postupu a rozhodnutiu krajského súdu uplatnenú v ústavnej sťažnosti nemohli uplatniť už v dovolaní.

9. Ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity, ktorý vo vzťahu k postupu okresného súdu i krajského súdu v preskúvanom konaní opodstatňuje uprednostnenie právomoci krajského súdu a najvyššieho súdu (čl. 127 ods. 1 ústavy), čo vylučuje právomoc ústavného súdu na opakovaný či ďalší prieskum namietaných porušení postupu okresného súdu a krajského súdu v predmetnej veci, preto ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu:

10. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo na prístup k súdu (v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu pritom obsah práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zásadne zodpovedá obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy). Slovenská republika, ako aj všetky jej orgány verejnej moci majú pozitívny záväzok aktívnym spôsobom zabezpečiť, aby práva a slobody garantované jej právnym poriadkom neboli oprávneným subjektom pod jej jurisdikciou len formálne garantované, ale aby tieto práva a slobody boli „prakticky a efektívne“ dosiahnuteľné. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi poskytuje v konaní o opravných prostriedkoch. Ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom na poskytnutie ochrany v opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť. Právo na prístup k súdu je nevyhnutnou, imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces a tvorí jeho esenciálny prvok (III. ÚS 875/2016 a rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Golder proti Spojenému kráľovstvu z 21. 2. 1975, sťažnosť č. 4451/70, body 35 a 36).

11. Právo na prístup k súdu však nemá absolútny charakter a môže podliehať obmedzeniam zo strany štátu, ktoré sú v prípade dovolania vymedzené v § 419 až § 423 CSP vymedzením podmienok jeho prípustnosti. Zároveň z § 431 až § 435 CSP vyplýva spôsob vymedzenia dovolacích dôvodov.

12. V nadväznosti na sťažnostnú argumentáciu sťažovateľiek ústavný súd, vychádzajúc zo svojho ústavného postavenia, zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je ďalšou alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou, a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory, ktoré viedli všeobecný súd pri výklade a uplatňovaní podústavného práva k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery z neho všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie podústavného práva s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť, len ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 a ďalšie).

13. Ústavný súd preskúmal, či rozhodnutie o odmietnutí dovolania s odôvodnením predloženým najvyšším súdom splňa požiadavky kladené na súdne rozhodnutie a na tento účel sa oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia a odpoveďami najvyššieho súdu na námietky sťažovateľiek.

14. Vo vzťahu k námietkam o správnosti aplikácie sudcovskej koncentrácie konania pri posudzovaní znaleckého posudku a jeho použitia v preskúmanom konaní najvyšší súd vyslovil, že považuje za správny procesný postup, ktorým krajský súd odobril odmietnutie procesného návrhu právneho zástupcu sťažovateľky v I. rade na doplnenie dokazovania zistením súčasnej trhovej hodnoty nehnuteľností vzneseného až na pojednávaní 27. marca 2023 ako oneskorene podaného. Následne uviedol s poukázaním na priebeh preskúmaného konania, že tento procesný postup bol dôsledkom správania žalovaných, ktoré na výzvu súdu nereagovali, resp. reagovali oznámením, že vzhľadom na nimi podanú vzájomnú žalobu považujú za bezpredmetný návrh na preukázanie všeobecnej hodnoty vyporiadovaných nehnuteľností. Najvyšší súd v tejto súvislosti poukázal na to, že sťažovateľky niesli dôkazné bremeno tvrdenia, že sporné nehnuteľnosti majú vyššiu hodnotu, pretože žalobkyňa súhlasila so všeobecnou hodnotou nehnuteľností preukázanou dotknutým znaleckým posudkom. Vykonaním dokazovania v tomto smere súdom *ex officio* by došlo k porušeniu zásady rovnosti strán sporu v konaní. Následne najvyšší súd poukázal na zásadu formálnej pravdy, ktorou sa riadi sporové konanie. Odôvodnenie nevykonania dôkazov navrhovaných sťažovateľkami (inzerátov, čestných prehlásení, listiny z pozemkovej knihy, kópie katastrálnej mapy) považoval najvyšší súd za dostatočné a presvedčivé, nedisponujúce potenciálom relevantnej výpovede. K argumentácii sťažovateľiek o neoprávnených stavebných úpravách a rekonštrukcii hospodárskej budovy najvyšší súd konštatoval, že dovolanie neslúži na odstránenie nedostatkov v ustálení skutkového stavu, a v preskúmanom konaní nezistil neudržateľnosť či svojvoľnosť skutkových záverov, ktoré by mali za následok popretie zmyslu a podstaty práva na spravodlivý proces. Ďalej dodal, že krajský súd navyše okrem konštatácie správnosti skutkových a právnych záverov okresného súdu svoj rozsudok oprel aj o ďalšie dôvody, ktorými sa riadne vysporiadal s odvolacími námietkami zo strany sťažovateľiek, a preto najvyšší súd vo vzťahu k rozhodnutiu o merite veci vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nezistil.

15. V súvislosti s námietkami zmätočnosti rozhodnutia súdu o nároku na náhradu trov konania najvyšší súd neidentifikoval vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP. Podľa jeho názoru bola zásada úspechu správne aplikovaná súdmi zúčastnenými na rozhodovaní. Sťažovateľky v konaní netvrdili existenciu sociálnych dôvodov, pre ktoré by nemohli zaplatiť trovy konania úspešnej strane sporu, ktorými by bolo možné odôvodniť procesný postup podľa § 257 CSP. Rozhodovanie o trovách konania je limitované aj správaním strán v konaní.

16. Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach opakovane vyslovil, že ak sudcovskú koncentráciu konania uplatňuje príslušný sudca podľa vlastnej úvahy, spadá do jeho kompetencie rozhodnúť, či na prostriedok procesného útoku či obrany, ktorý strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania, bude prihliadať (II. ÚS 530/2018, ZNaU 89/2018, podobne I. ÚS 33/2021, ZNaU 70/2021). Z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu je zrejmé, že neakceptovanie nových dôkazných návrhov sťažovateľiek bolo zákonným dôsledkom nimi zvoleného procesného postupu, ktorému predchádzali opakované výzvy na predloženie procesného návrhu na preukázanie všeobecnej hodnoty nehnuteľností (body 16 a 17 odôvodnenia). Postup súdov, ktoré aplikáciou inštitútu sudcovskej koncentrácie konania v súlade s Civilným sporovým poriadkom odmietli vykonať nové dôkazy, možno aj z pohľadu ústavného

súdu považovať za správny a ústavne akceptovateľný. Ústavný súd sa stotožňuje aj so záverom najvyššieho súdu, že s prihliadnutím na zásadu formálnej pravdy, ktorá ovláda sporové konanie, možno za právne irelevantnú považovať aj argumentáciu týkajúcu sa použiteľnosti dotknutého znaleckého posudku na určenie všeobecnej hodnoty nehnuteľností či nemožnosti predloženia ďalších dôkazných návrhov týkajúcich preukázania tohto určenia sťažovateľkami. Vo vzťahu k riešeniu možnosti reálnej delby sporných nehnuteľností najvyšší súd poukázal na konkrétne časti rozhodnutí nižších súdov, v ktorých boli individuálne okolnosti tejto veci riadne posúdené pri súčasnom zohľadnení zákonom určeného poradia jednotlivých zákonných spôsobov vyporiadania podielového spoluvlastníctva a so zdôraznením záverov vyplývajúcich z vykonaného kontrolného znaleckého dokazovania. Ústavný súd preto argumentáciu sťažovateľiek smerujúcu k spochybneniu procesného postupu všeobecných súdov nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu týkajúcu sa rozhodnutia o merite veci.

17. V súvislosti s výrokom o náhrade trov konania ústavný súd odkazuje na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4M Cdo 10/2012 z 26. júla 2012, podľa ktorého ak podielový spoluvlastník dosiahol v súdnom konaní zrušenie podielového spoluvlastníctva autoritatívnym rozhodnutím súdu s presne takým spôsobom vyporiadania, na akom sa márne pokúšal s druhým spoluvlastníkom dohodnúť a aký následne navrhol v súdnom konaní, bol v súdnom konaní v plnom rozsahu úspešný. Odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu s konštatovaním, že v preskúmanom konaní bola žalobkyňa úspešná v plnom rozsahu, tak rešpektuje ustálenú judikatúru a nemožno mu teda vyčítať ústavnú neakceptovateľnosť.

18. Sťažovateľky uplatnili aj dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, namietajúc posúdenie záväznosti jednotlivých zákonom stanovených spôsobov vyporiadania podielového spoluvlastníctva (§ 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka) súdom v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Najvyšší súd odkázal na komplexnú analýzu relevantných okolností zo strany súdov nižšieho stupňa, skutočnosť, že sťažovateľky navrhovali prikázať v rámci vyporiadania do vlastníctva aj stavbu nepatriacu do podielového spoluvlastníctva sporových strán a vysvetlili aj svoje úvahy týkajúce sa vyčlenenia časti pozemku z hľadiska technických možností i účelnosti. Následne uzavrel, že odklon krajského súdu od ustálenej rozhodovacej praxe pri riešení právnej otázky, od ktorej riešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, bol sťažovateľkami namietaný nedôvodne.

19. Sťažovateľky namietali aj posúdenie otázky podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP formulovaním otázky týkajúcej sa obdobia vyhotovenia znaleckého posudku určujúceho všeobecnú hodnotu nehnuteľností v predmetnom konaní, pokiaľ v priebehu konania nastali okolnosti, ktoré výrazne zmenili hodnotu sporných nehnuteľností. Najvyšší súd aj v tomto prípade konštatoval, že sťažovateľky sa domáhajú opätovného posúdenia súdmi ustáleného skutkového stavu v ich prospech bez predloženia argumentácie týkajúcej sa nesprávnosti právneho posúdenia a bez položenia relevantnej právnej otázky. Najvyšší súd odkázal na skutkové závery, ktoré v tejto súvislosti konkretizoval, ako aj na svoju limitáciu uplatnením zásady formálnej pravdy a následne uzavrel, že meritórny prieskum ani z tohto dôvodu nemôže uskutočniť.

20. Sťažovateľky predložili aj dovoláciu otázku podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP formulovaním otázky, či je súd v prípade, ak pri prikázaní veci za náhradu nedisponuje vecne a časovo aktuálnou všeobecnou hodnotou nehnuteľností, povinný rozhodnúť v poradí tretím spôsobom vyporiadania – predajom vecí alebo má žalobu zamietnuť. Najvyšší súd vo vzťahu

k uvedenému dovolaciemu dôvodu konštatoval absenciu súvisiacich právnych úvah bez identifikácie relevantnej právnej otázky majúcej vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

21. S ohľadom na uvedené najvyšší súd uzavrel, že nebol naplnený žiadny zo sťažovateľkami namietaných predpokladov prípustnosti dovolania, preto bol aj v tejto časti daný dôvod na odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f) CSP.

22. Podľa ústavného súdu napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu v konfrontácii s obsahom tejto časti dovolania sťažovateľiek nemožno vyčítať svojvoľnosť či nedostatočnosť. Najvyšší súd poskytol dostatočnú odpoveď aj na dovolacie dôvody podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP vymedzením právnych úvah, ktorými sa pri posúdení týchto otázok riadil, ktoré ho viedli k odmietnutiu ich dovolania aj v tejto časti. Ak sťažovateľky zanedbali svoju povinnosť v dovolaní namietajúcom existenciu vady nesprávneho právneho posúdenia konkretizovať relevantnú právnu otázku a s ňou súvisiace právne úvahy, potom sa sami vystavili následku s tým spojenému, ktorý spočíva v nemožnosti uskutočniť meritórny dovolací prieskum, keďže hranice tohto prieskumu neboli vymedzené v súlade so zákonom.

23. Ústavný súd, vyhodnotiac všetky argumenty uplatnené v ústavnej sťažnosti, dospel k záveru, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu neporušuje základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

24. Sťažovateľky namietali aj porušenie základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1, čl. 11 listiny, práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, čl. 38 ods. 1 listiny, ale argumentačne výslovne len v súvislosti s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie. Ak ústavný súd dospel k záveru, že v posudzovanej veci nemohlo dôjsť napadnutým uznesením najvyššieho súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, potom neprichádza do úvahy ani vyslovenie porušenia uvedených práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu